

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет гуманітарно-педагогічний
19 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
Методологія та організація наукових досліджень
з основами інтелектуальної власності

Галузь знань С “Соціальні науки, журналістика та інформація”

Спеціальність С4 “Психологія”

Освітня програма “Психологія” (ОС “Магістр”)

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор,
Олексій ПОЛУНІН

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни __ **Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності** __

(до 1000 друкованих знаків)

Навчальна дисципліна знайомить студентів з роллю та місцем науки в житті суспільства, з головними функціями науки, з основними методологічними проблемами в психології, з базовими парадигмами в психологічних дослідженнях та ключовими розбіжностями між ними. Опановуються методики планування і реалізації наукових досліджень, методи пошуку, обробки, зберігання і використання наукової інформації, складання програми досліджень та основи права інтелектуальної власності. Вивчаються особливості організації наукових досліджень та організації діяльності науковця.

Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти		
Освітній ступінь	«Магістр»	
Спеціальність	053 «Психологія»	
Освітньо-професійна програма	«Психологія»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	- _____ (назва)	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	Заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	10 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна робота	90 год.	100 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	2 год.	

1. **Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни**

Мета – вивчення методології і організації наукових досліджень; опанування методикою планування і виконання наукових досліджень; ознайомлення з методами пошуку, обробки,

зберігання і використання наукової інформації, складання програми і схем досліджень; ознайомлення з основами права інтелектуальної власності.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни: (відсутні).

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	Заочна форма				
		у тому числі						у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Наука як система знань												
Тема 1. Наука як система знань	19	2	2			15	19	2	2			15
Тема 2. Основи методології науково-дослідної діяльності	19	2	2			15	19	2	2			15
Тема 3. Основні методи наукових	22	4	4			14	22					22

досліджень та їх характеристика												
Разом за змістовим модулем 1	60	8	8			44	60	4	4			52
Змістовий модуль 2. Основи науково-технічної творчості												
Тема 1. Основи науково-технічної творчості	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 2. Організація роботи наукового колективу	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 3. Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства	20	3	3			14	20	2	2			16
Разом за змістовим модулем 2	60	7	7			46	60	6	6			48
Усього годин	120	15	15			90	120	10	10			100

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука як система знань	2
2	Основи методології науково-дослідної діяльності	2
3	Основні методи наукових досліджень та їх характеристика	4
4	Основи науково-технічної творчості	2
5	Організація роботи наукового колективу	2
6	Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства	3

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука як система знань	2
2	Основи методології науково-дослідної діяльності	2
3	Основні методи наукових досліджень та їх характеристика	4
4	Основи науково-технічної творчості	2
5	Організація роботи наукового колективу	2
6	Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства	3

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Місце експерименту в природничих науках. Загальне та специфічне в застосуванні експериментального дослідження.	9
2	Етапи підготовки та проведення експериментального наукового дослідження.	9
3	Поняття гіпотези, різновиди гіпотез.	9
4	Вимоги до оформлення результатів експериментального дослідження. Написання статті, написання магістерської роботи.	9
5	Поняття властивості та теорії властивості. Їх застосування в психології.	9
6	Поняття причинності, теорії причинності, застосування в психології.	9
7	Поняття наукового закону, психологія як природнича наука.	9
8	Феноменологія як метод дослідження. Співвідношення феноменологічної філософії та феноменологічної психології.	9
9	Основні психологічні категорії як простір для психологічного мислення.	9
10	Поняття моделі та застосування моделювання в когнітивній психології. Приклади моделей.	9

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- реферат
- екзамен

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій;
- метод командної роботи, мозкового штурму

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Основи психології прийняття рішення		
Практична 1. Наука як система знань	Знати базові функції науки, вміти продемонструвати їх на прикладах з історії психології.	10
Практична 2. Основи методології науково-дослідної діяльності	Знати основи методології науково-дослідної діяльності, вміти	10

	застосовувати знання до окремих напрямів досліджень в психології	
Практична 3. Основні методи наукових досліджень та їх характеристика	Знати та володіти основними методами та процедурами з реалізації досліджень в психології. Розуміти особливості застосування окремих дослідницьких процедур.	10
Модульна контрольна робота 1.		70
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Психологічний вплив на прийняття рішення		
Практична 1. Основи науково-технічної творчості	Знати концепцію науково-технічної творчості. Вміти застосовувати систему В.Моляко КАРУС для розв'язання психологічних дослідницьких проблем.	10
Практична 2. Організація роботи наукового колективу	Знати основи організації роботи наукового колективу та вимоги до робочого місця науковця-психолога.	10
Практична 3. Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства	Володіти концепцією інтелектуальної власності, розуміти особливості її застосування в різних культурних просторах з відмінними традиціями правозастосування.	10
Модульна контрольна робота 2.		70
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен/залік		30
Всього за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4732>);

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2020, 180 с.

2. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 144 с.

3. Чернілевський Д.В. Методологія наукової діяльності: навч. посіб. Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. 484 с.

4. Вербя І.І. Основи інтелектуальної власності: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: НТУУ «КПІ», 2018. 262 с.

5. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.